

PERSONDATA

- HVAD ER DET FOR NOGET

OG HVORDAN BRUGES DET?

SALUS Boligadministration A.m.b.a.
Jimmy Povlsen, adm. direktør

Svendborg, den 26. oktober 2018

Baggrunden for persondataloven

Hvorfor en persondatalov?

- Persondataloven af 1. juli 2000 gennemfører databeskyttelsesdirektivet fra 1995. (95/46/EF)
- **Formål:** Hindre misbrug og unødvendig indsamling af borgernes personlige oplysninger.

Kernen af reglerne

- Respekt for folks rettigheder til egne oplysninger (ikke et forbud imod at behandle oplysninger!)
 - Alment samfundsansvar
- Sæt jer selv i beboernes sted
- Tillid fra beboere og fremtidige beboere

•59%
of customer state that a single data breach would negatively impact their likelihood of buying brands from a consumer products company

Hvornår gælder persondatareglerne

- Persondataloven (gældende fra 2000 og indtil maj 2018)

- Persondataforordning (fra 25. maj 2018)
 - Suppleres af nationale danske regler (databeskyttelsesloven)

Nye regler om persondata

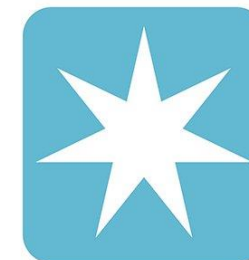

- Løbende vejledninger fra Justitsministeriet
- BL orienterer om udviklingen – Hold øje med BL informerer
- 25. maj 2018: Nye regler gælder → Bøder kan uddeles fra denne dato
- Den danske implementering er faldet ud til vores fordel

Personoplysninger og omverdenen

- De almene boligorganisationers image er på spil
 - Er der en der ser dårlig ud, så ser alle dårlige ud
- Konkurrenceparameter
- Interessevaretagelse
- Samspil med kommunen

Grundbegreber

Persondatareglerne

- Behandling af oplysninger som kan henføres til en person
 - I praksis = ALT
- Der har været regler på området længe
 - Nye regler bygger ovenpå de gamle
 - Men nu strammes nettet

Hvad er omfattet af loven?

Persondataloven gælder for behandling af **personoplysninger**.

- **”Personoplysninger”**: Alle informationer vedrørende en identificerbar fysisk person (”den registrerede”)
- **Information**: Omfatter for eksempel e-mails, telefonnumre, CPR-numre, forbrugsoplysninger, eventuelt IP-adresser m.m. Meget bred definition
- **Identificerbar**: Informationerne kan føre til identificeringen af en person. Omfatter ikke anonymiserede oplysninger, hvor de personlige oplysningerne er blevet udeladt
- **Fysisk person**: Ethvert fysisk individ. Adskiller sig fra juridiske personer, som f.eks. et selskab

Centrale begreber

- **”Behandling”**: F.eks. indsamling, opbevaring, ændring, videregivelse og sletning
- **”Dataansvarlig”**: Den, der bestemmer indsamlingens eller behandlingens formål og måde
- **”Databehandler”**: Den, der behandler oplysninger på den dataansvarliges vegne
- **”Den registrerede”**: Den man kan finde ved hjælp af oplysningerne

Grundprincipper (persondatalovens § 5)

- Når man indsamler oplysninger skal man følgende:
 - Man skal overholde god databehandlingskik
 - Man skal have et formål med indsamlingen (Formålsbestemthed)
 - Indsamlingen skal være rimelig i forhold til formålet. (Proportionalitet)
 - Sikre sig, at der ikke behandles urigtige eller vildledende oplysninger om den registrerede (Datakvalitet)
 - Man skal tage stilling til hvornår man sletter oplysningerne igen

Forskellige typer af oplysninger

Oplysningstyper

- Almindelige personoplysninger, § 6.
- Følsomme personoplysninger, § 7, stk. 1.
- Andre følsomme personoplysninger, § 8, stk. 1.
- Personnummer, § 11

Sondring imellem forskellige typer af oplysninger

§ 7: FØLSOMME
(fysisk/mentalt helbred, (som misbrug), race, religion, seksuelle, politiske og fagforeningsmæssige forhold,)

§ 8 + § 11: ANDRE FØLSOMME (cpr. nr., strafbare forhold, væsentlige sociale problemer, og andre rent private forhold.)

§ 6: ALMINDELIGE OPLYSNINGER (navn, adresse, telefonnummer, m.m.)

Hjemmelskravet

Hjemmelskravet for behandling af personoplysninger kan typisk opfyldes ved:

- Lovhjemmel.
- Opfyldelse af en aftale, som den registrerede er part i
- Gennemførelse af foranstaltninger, som den registrerede har anmodet om
- En berettiget interesse, der ikke overgår af hensynet til den registrerede
- Den registreredes udtrykkelige og informerede samtykke

Almindelige personoplysninger, § 6

- De oplysningstyper, der ikke vedrører rent private forhold, kan kaldes almindelige personoplysninger.
- Almindelige personoplysninger kan f.eks. være identifikationsoplysninger, oplysninger om økonomiske forhold, lejeforhold eller andre lignende ikke følsomme oplysninger.

Almindelige personoplysninger, § 6

Behandling må ske, når en af følgende betingelser er opfyldt:

- Borgeren har givet sit udtrykkelige samtykke (nr. 1).
- Det er nødvendigt for at kunne opfylde en aftale (nr. 2).
- Det er nødvendigt for at overholde en retlig forpligtelse (nr. 3).
- Det er nødvendigt for at beskytte den registreredes vitale interesser (nr. 4).
- Det er nødvendigt for at kunne udføre en opgave i samfundets interesse (nr. 5).
- Behandling sker som led i myndighedsudøvelse (nr. 6).
- Det er nødvendigt af hensyn til en berettiget interesse (nr. 7).

Personfølsomme oplysninger, § 7

- Helbredsoplysninger,
- fagforeningsforhold,
- racemæssig eller etnisk baggrund,
- politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, og
- seksuelle forhold.

Der er som udgangspunkt et forbud imod at behandle denne type oplysninger.

Personfølsomme oplysninger, § 7

Udgangspunktet er, at der ikke må behandles personfølsomme oplysninger medmindre:

- Behandlingen er nødvendig for at beskytte borgeren eller en anden person vitale interesser, hvor den pågældende ikke er i stand til at give sit samtykke.
- Behandlingen vedrører oplysninger, som er blevet offentliggjort af borgeren selv og det er sket på borgerens eget initiativ.
- Behandlingen er nødvendig for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.
- Borgeren har givet sit udtrykkelige samtykke.

Andre personfølsomme oplysninger, § 8

- Strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold.

Der er som udgangspunkt et forbud imod at behandle denne type oplysninger.

Andre personfølsomme oplysninger, § 8

Udgangspunktet er, at der ikke må behandles personfølsomme oplysninger medmindre:

- Behandlingen er nødvendig for at beskytte borgeren eller en anden person vitale interesser, hvor den pågældende ikke er i stand til at give sit samtykke.
- Behandlingen vedrører oplysninger, som er blevet offentliggjort af borgeren selv og det er sket på borgerens eget initiativ.
- Behandlingen er nødvendig for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.
- Hvis det er nødvendigt til varetagelse af en berettiget interesse, og denne klart overstiger hensynet til de interesserede.
- Borgeren har givet sit udtrykkelige samtykke.

Cpr-nummer, § 11

Private (f.eks. Almene boligorganisationer) må behandle oplysninger om personnummer,

- når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov,
- den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil

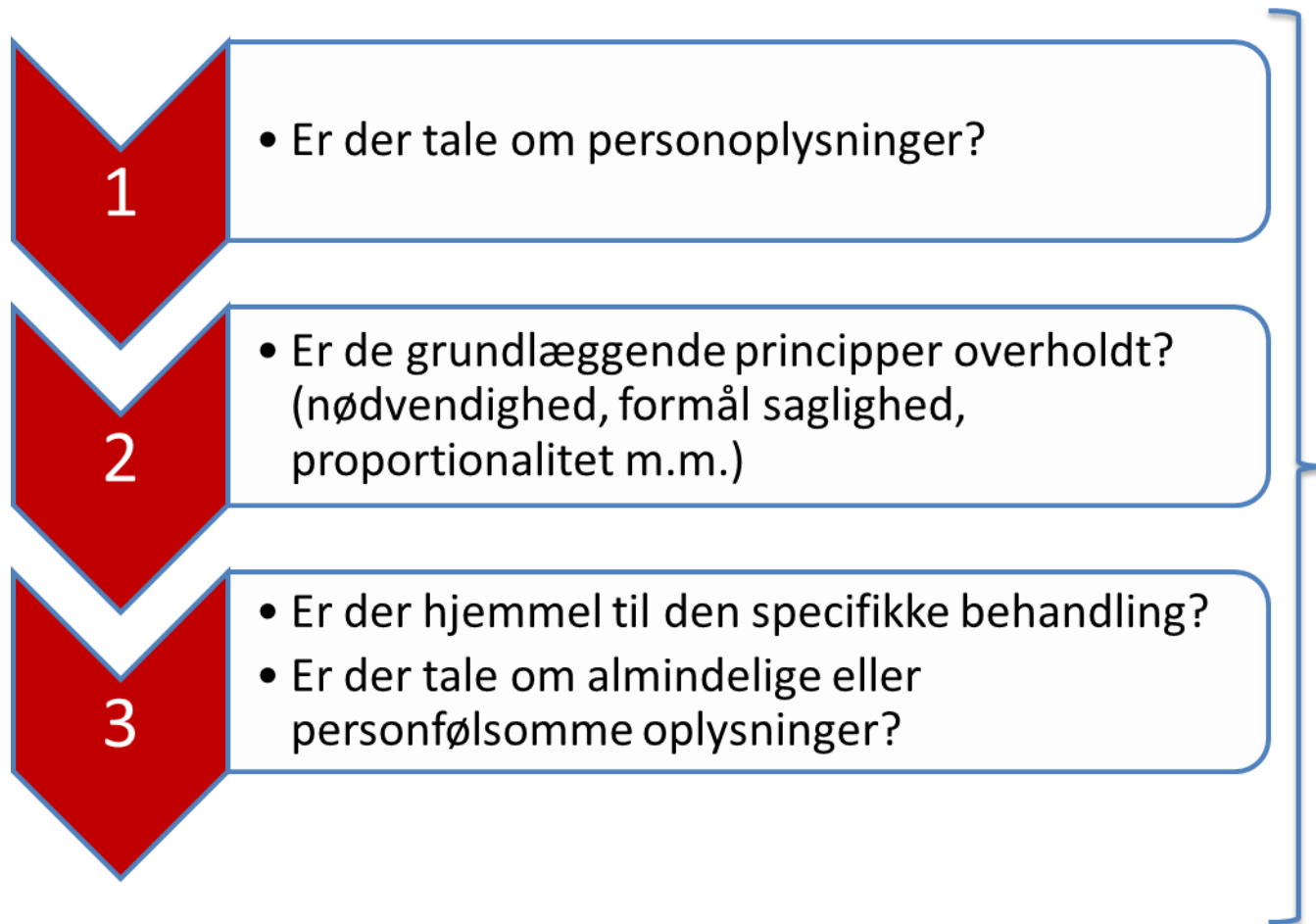
Cpr-nummer, § 11

Datatilsynets praksis siger at det vil normalt være i orden, at en forretningsdrivende registrerer folks personnummer:

- hvis der er tale om et løbende mellemværende – abonnement, medlemskab o.l. – her mellem lejer og udlejer, **og**
- hvor praktiske **eller** administrative hensyn gør, at personnummeret skal registreres.

Sammenfatning

Nedskrives i en forretningsgang eller lign.

Den Registreredes rettigheder

Den registreredes rettigheder

- At få besked fra den dataansvarlige om, at der indsamles oplysninger om en selv,
- indsigt i de oplysninger, der behandles om en selv,
- modsætte sig at behandling af oplysninger finder sted,
- modsætte sig at oplysninger om en selv videregives til markedsføring,
- modsætte sig at man underlægges beslutninger, der berører en er truffet på grundlag af elektronisk databehandling
- at få oplysninger, der er urigtige eller vildledende, rettet, slettet eller blokeret,
- at tilbagekalde et samtykke, og
- at klage til Datatilsynet over behandling af personoplysninger om en selv.

Den dataansvarliges pligter

Den dataansvarliges pligter

Den registreredes rettigheder medfører en række pligter for den dataansvarlige. Pligterne omfatter kort fortalt følgende:

- **Oplysningspligt** - den dataansvarlige har pligt til at oplyse den registrerede om, at der indsamles oplysninger om vedkommende,
- **pligt til at give indsigt** i de oplysninger, der behandles om den registrerede, hvis vedkommende ønsker det
- **pligt til at tage stilling til en indsigelse** mod, at behandling af oplysninger finder sted,
- **pligt til at rette eller slette oplysninger, der er urigtige eller vildledende**, samt i den forbindelse at orientere andre, der har modtaget oplysningerne, om rettelserne.

Derudover skal den dataansvarlige overholde sikkerhedskravene.

Pligter – Dataansvarlige – Oplysningspligten (§§ 28-29)

- Den dataansvarlige myndighed, virksomhed, forening m.v. har pligt til (af egen drift) at give den registrerede information om, at der indsamles oplysninger om vedkommende, som den dataansvarlige registrerer i en computer eller et register.
- Den registrerede skal have meddelelse både, når vedkommende selv afgiver oplysninger til dataansvarlige, og når den dataansvarlige registrerer oplysninger om den pågældende fra andre kilder.

Pligter – Dataansvarlige – Oplysningspligten (§§ 28-29)

Tidsfristen for opfyldelse af oplysningspligten

- Oplysningspligten skal opfyldes snarest muligt og i almindelighed inden for 10 dage.

Formkrav til meddelelsen

- Der er ingen formkrav til meddelelsen – det vil sige, at der i loven ikke er en beskrivelse af, hvordan informationen skal udformes. Den kan således gives mundtligt, skriftligt eller elektronisk.
- Oplysningspligten kan f.eks. opfyldes ved, at de fornødne informationer er trykt på en ansøgning, en blanket m.v.

Undtagelser til oplysningspligten

- I visse situationer gælder oplysningspligten ikke, f.eks. hvis den registrerede allerede kender de oplysninger, som den dataansvarlige har pligt til at give vedkommende meddelelse om.
- Det er en konkret vurdering, om dette er tilfældet.

Databehandleraftaler

Der **skal** være en skriftlig databehandleraftale med den dataansvarliges databehandlere.

Skal indeholde

- Instruks om behandling
- Kun på vegne af den dataansvarlige
- Forpligtelse om fornødne sikkerhedsforanstaltninger (også ift. underdatabehandlere)
- Tilsyn og kontrol

Forordningen

Væsentligste nye principper

- Risikobaseret tilgang (konsekvensanalyser)
- Dokumentation
- Bøder på op til 150.000.000 kr. eller 4 % af omsætning og erstatningskrav
 - Afhænger af det arbejde boligorganisationen har gjort
- Skærpet tilsyn

Væsentligste nye regler

- Samtykke, artikel 7
 - Samtykke skal gives frit, dvs. uden tvang
- Artikel 14, orienteringspligt om oplysninger fra 3. mand.
 - ”hvilken kilde personoplysningerne hidrører fra, og eventuelt hvorvidt de stammer fra offentligt tilgængelige kilder” (14, stk. 2, litra f)
- Retten til at blive glemt, artikel 17
- Dataportabilitet, artikel 20

